

Коли педагог сам уміє робити та пропонує учням роботу в парах, командах, цікаві виклики, що мотивують до самостійного пошуку та навчання, надають можливість пробувати знову і знову, експериментувати, пропонувати власні рішення, реалізовувати свої ідеї – це ті ключові інгредієнти діяльнісного підходу, які вже довели свою ефективність, і це той підхід до навчання, якого потребує освіта України сьогодні

ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТ КОМПЕТЕНТІСНО ЗОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Сачко Інна Миколаївна,

вчитель англійської мови, вчитель вищої категорії, старший вчитель Комунальної організації (установи, закладу) «Шосткинської спеціалізованої школи I ступеня №13 Шосткинської міської ради Сумської області»

Ключові слова: компетентнісний підхід, компетентність, ігрові технології, гра.

Компетентнісний підхід у навчанні – це підхід, що акцентує увагу на результаті освіти, причому результат розглядається як здатність учня діяти в різних проблемних ситуаціях під час вирішення актуальних для учня проблем. Іншими словами, компетентнісний підхід – це підхід, який орієнтує людину не на запам'ятовування суми фактів і даних, а на опанування дійсно потрібних у житті речей, де головними є вміння застосувати знання на практиці [2].

Фактично компетентнісний підхід передбачає не засвоєння учнем окремих знань і вмінь, а оволодіння ними в комплексі.

Необхідно враховувати, що компетентнісний підхід тісно пов'язаний із такими підходами, як особистісно-орієнтований (потребує трансформації змісту освіти, перетворення його з моделі «для всіх» на суб'єктивні надбання одного учня, що їх можна виміряти) та діяльнісний (може бути реалізований тільки в діяльності, тобто в процесі виконання конкретним учнем певного комплексу дій).

Концепція «Нова українська школа» тлумачить це поняття так: «Компетентність – динамічна комбінація знань, способів мислення, поглядів, цінностей, навичок, умінь, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність».

Отже, компетентність учня передбачає прояв щодо компетенції цілого спектра його особистісних якостей. Поняття компетентності охоплює не тільки когнітивну й операціонально-технологічну складові, а й мотиваційну, етичну, культурну, соціальну та поведінкову. Тобто компетентність завжди особистісно забарвлена якостями конкретного учня. Формування мовної компетенції — головна мета навчання англійської мови. Мовна компетенція формується в різних видах мовленнєвої діяльності, яка здійснюється як в усній, так і в письмовій формі.

Компетентнісний підхід до навчання іноземних мов виявляється безпосередньо в процесі комунікативної діяльності, коли школярі не тільки здобувають певні знання, але й активно виконують систему навчальних дій. Якщо кожен учень особисто братиме участь у цьому процесі, він зможе набути досвіду іншомовної комунікації в усній та письмовій формах [1].

Учні 1-4-х класів повинні вміти запитати, дати відповідь на запитання, надати інформацію, подякувати, вибачитись, пообіцяти щось зробити/ виконати, висловити власне ставлення до предмета спілкування, заперечити, погодитись, висловити радість/занепокоєння/жаль із приводу чогось, про щось домовитись. Зазначені вміння є найтипівішими універсальними комунікативними діями, якими мають оволодіти учні початкової школи в процесі вивчення іноземних мов. Вони характерні для будь-якої теми та ситуації спілкування. Навчальний курс будується за комунікативно-тематичним принципом. Темати добираються відповідно до вікових особливостей учнів, їхнього життєвого і навчального, у тому числі комунікативного, досвіду, їхніх інтересів. Як відомо, навчання англійської мови в початковій школі пов'язано з використанням дидактичних ігор, нестандартних уроків, інноваційних підходів до навчання [3].

Відомо, що краще дитина запам'ятовує новий матеріал у процесі гри. Гратися - це завжди весело і цікаво. Під час гри дитина позасвідомо, без напруги засвоює і закріплює надзвичайно багато інформації. Гра створює умови, коли іноземні літери, слова, правила читання, звороти засвоюються мимовільно, шляхом частого повторення. Тут головне – не втратити початкову мотивацію, а всіляко її підсилувати. Цього можна досягти, на нашу думку, двома способами:

1 спосіб – «навчати граючись» або «граючись навчати», бо гра – це той час, коли дитина захоплена саме процесом гри.

2 спосіб – бачити успіхи й не помічати невдачі, адже невдача веде до розчарування, а успіх веде до бажання перемагати – і до нових успіхів.

Використання ігрових технологій навчання є актуальними, бо гра: добре відома, звична й улюблена форма діяльності для дитини; ефективний засіб активізації. У грі легше долаються труднощі, перешкоди, психологічний бар'єр [5].

Використовуючи різноманітні ігрові форми діяльності на уроці, вчитель досягає основної мети навчання – пробуджувати в дітях бажання вивчати англійську мову й використовувати її при потребі.

Отже, ігри є ефективними в початковому процесі. Зрозуміло, що ігрова діяльність розвиває мовленнєві навички учнів та впливає на розвиток особистісних якостей дитини. Вона є провідним містком у методиці викладання англійської мови в початковій школі та сприяє формуванню позитивних якостей особистості, активної життєвої позиції учня в колективі та суспільстві.

Ігрові технології – дієвий ефективний метод впливу на розвиток пам'яті, уяви, фантазії, мислення, креативності. Гра є потужним навчально-виховним засобом, що розвиває потенціал дитини, пробуджує пізнавальний інтерес, її пізнавальну активність. Саме у грі дитячі здібності виявляються найповніше, а іноді несподівано [4].

Отже, застосування різних видів ігор на уроках англійської мови має суттєвий вплив на формування навичок учіння, спонукає до пізнавальної активності, дає можливість пережити ситуацію успіху. Суттєвим чинником у розвитку ключових компетентностей учнів є компетентнісний підхід. Засвоєння переваг компетентнісного підходу передбачає використання вчителем власних ідей, проєктів, реалізації творчих задумів. Ігри допомагають стати дітям творчими особистостями, навчають творчо ставитися до будь-якої справи. Творчо ставитися до справи – це виконувати її якісно, на більш високому рівні. Творчість – це постійне вдосконалювання й прогрес у будь-якій діяльності.

Список використаних джерел

1. Гуменюк І. Б. Формування ключових життєвих компетентностей учнів шляхом встановлення міжпредметних зв'язків на уроках англійської мови. URL: http://imso.zippo.net.ua/wp-content/uploads/2017/08/2017_7_11 (дата звернення: 10.05.2024).
2. Зима О. В. Рольові ігри з англійської мови як засіб активізації пізнавальної діяльності. URL: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/49325/ (дата звернення: 10.05.2024).
3. Ігри на уроках англійської мови як засіб формування комунікативної компетенції школярів / Укл. Т.М. Гавінська. Слобідко-Охримовецький НВК. 2015. 67 с.
4. Коваленко О. А. Формування ключових компетентностей учнів на уроках англійської мови. URL: <https://naurok.com.ua/stattya-formuvannya-klyuchovih-kompetentnostey-uchniv-na-urokah-angliysko-movi-35193.html/> (дата звернення: 10.05.2024).
5. Формування ключових компетентностей учнів на уроках іноземної мови / В.П. Аратова, Н. О. Долгова. Запоріжжя, 2019. 76 с.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ ДЛЯ УЧНІВ 4-Х КЛАСІВ НУШ

Солдаткіна Марина Володимирівна,
вчитель початкових класів КЗ СОР –
Глухівського ліцею-інтернату з посиленою
військово-фізичною підготовкою

Ключові слова: інтерактивні методи, нова українська школа, інтерактивно-кооперативне навчання.

У сучасному світі, де технології швидко змінюють наше сприйняття навчання, інтерактивні методи стають необхідністю для успішної освіти. У контексті Нової української школи (НУШ) акцент зроблено на розвиток критичного мислення, творчості та комунікативних навичок учнів, тому використання інтерактивних методів на уроках математики для здобувачів освіти стає особливо актуальним.

Навчання математики в 4-му класі відповідає вимогам Державного стандарту початкової освіти з другого циклу, прийнятого у 2018 році, а також базується на типовій освітній програмі, розробленій під керівництвом О. Я. Савченко [1]. Теоретичні та практичні аспекти використання інтерактивних технологій описані в працях таких авторів, як О. Біда, Г. Волошина, О. Єльнікова, О. Комар, Т. Кравченко, А. Мартинець, М. Скрипник, О. Пехота, Л. Пироженко, О. Пометун та ін.

Вирішенню цієї проблеми сприяє впровадження інтерактивних методів навчання на уроках математики. Ці методи є більш ефективними, ніж інші педагогічні підходи, оскільки сприяють інтелектуальному, соціальному та духовному розвитку учня і формують його готовність жити й працювати в гуманному та демократичному суспільстві.

В. Сухомлинський відзначав, що школа має бути не просто складницею знань, а оточенням для розвитку думки [3]. Тому предмет, який викладається вчителем, не стає кінцевою метою його діяльності, а вважається засобом розвитку особистості учня.

У сучасній педагогічній практиці вже накопичено значний досвід у розумінні та застосуванні поняття «інтерактив». Термін «інтерактивний» має латинське коріння: «inter» означає «між», а «act» – «діяти», що вказує на здатність взаємодіяти [2, с. 11].